

komme til en Forſtaeſe paa andre og ſtørre og for mig vigtigere Poſter har kunnet gaa hertil, er det, fordi jeg ikke i diſſe Rentenedſættelſer ſer noget Principſpørgſmaal. Jeg mener ikke, at der derved er ſtaaet noget ſagt om, at Staten herefter ſkal gaa til en Nedſættelſe af ſine Prioritetsrenter, og naar jeg mener dette — og det har jeg ſtraks ſagt, førſte Gang Sagen har været under Forhandling i Fællesudvalget — ſaa er det, fordi Forholdet her er et noget andet end et almindeligt Prioritetsforhold. Sagen er jo nemlig, at Prioriteterne i ſolgt Bøndergods ere udparcellerede paa mange Hænder. Der er omtrent 3,000 Debitorer, og deraf ere, ſaa vidt jeg huſter, 1,800 under 500 Kr. Brede Medlemmer ville alſaa dog ſe, at det er overordentlig ſmaa Summer, ſom det her drejer ſig om. Men paa den anden Side er det Prioriteter, ſom ſtaa ſaa højt oppe, ere ſaa ſikre, ſom ſaa Prioriteter kunne være. Det er for mig ingen Tvivl underkaſtet, at alle diſſe Prioriteter kunne afløſes med Penge til 3 $\frac{1}{4}$ pCt. Naar det dog ikke finder Sted, at de blive ſagte op og der bliver ſat andre Prioriteter ind til en ſaadan lavere Rente, er det fordi Prioriteterne ere ſaa overordentlig ſmaa, at det ikke kan betale ſig for vedkommende Skyldnere at ſaa dem omhyttede med andre. Mit Raiſonnement er alſaa: Staten lukterer paa en Maade ved, at det bliver for dyrt at gøre denne Forandring af Prioritetsforholdet, og det er egentlig grundet paa denne Betragtning, at jeg mener, man kan gaa med til en Foranſtaltning, ſom jeg ſelvfølgelig, efterſom Regeringen har modſat ſig den fra Begyndelſen af, i og for ſig ikke kan finde at være nogen heldig Foranſtaltning. Det er imidlertid blevet fremhævet, at ſelv om man kunde gaa til en Nedſættelſe af Renterne i Prioriteterne i ſolgt Bøndergods, vilde det ſamme ikke kunne lade ſig forſvare lige over for de halve Købeſummer, ſom ſtaa i det gamle Ryttergods. Forholdet er der et noget lignende. Det er delt paa en Maſſe Hænder, er ſmaa Fordringer, ſom fra gammel Tid af have ſtaaet der, og ved hvilke der er den Ejendommelighed, at der ikke er udstedt Prioriteter derfor. Spørgſmaalet er alſaa, hvorvidt diſſe halve Købeſummer, uagtet der ſtaar i de oprindelige Skøder, at der ſhuldes ſaa og ſaa meget, ſom ſkal forrentes med 4 Daler af 100, ere en Grundbyrde, eller det er en Prioritet. Hvis det var en Grundbyrde, har man ment, at det var uforſvarligt at gaa til en Afløsning paa denne Maade, og det har egentlig været det, ſom har været Grundberaetningen. Min højtærede Kollega Finanzminiſteren har jo

allerede ved denne Sags Behandling herneſe dokumenteret, hvilke Betænkeliigheder der var ved at gaa til denne Ordning; men der er efter den Tid kommet et Moment frem, ſom ikke tidligere har ſtaaet klart under denne Sags Behandling, det nemlig, at ſelv om diſſe Købeſummer fra Begyndelſen kunne ſiges at have været en Grundbyrde, kan man nu ikke længere betragte dem ſom en ſaadan; thi i den ſidſte Menneſkealder har enhver — og det ikke alene ved en Udſtykning, men enhver, ſom har ſuſtlet det, — kun behøvet at komme med en Begæring om at udbetale diſſe Penge, ſaa er det ikke blevet nægtet, idet Pengene ere blevne modtagne til Amtſtuerne med Rente til Betalingsdatoen. Jeg tror nok, man kan ſige, at det er den letteſte Maade, en Prioritet kan blive afviklet paa, og at der med andre Ord har uddannet ſig en Praksis, ſom har omdannet den omhandlede Fordring til faktisk at være en let opſigelig Prioritet. Dette har ikke ſtaaet rigtig preſent for os alle, thi det er først ſenere oplyſt, og det bevirker, at jeg ikke ſer rettere, end at man kan ſe dette Forhold i ſamme Lys ſom et Prioritetsforhold. Jeg har under diſſe Forhold ment, at for at opnaa noget ſtørre, for at opnaa en Ordning, hvorefter der kommer til at foreligge en Finansloof, ſom nogenlunde kunde tilfredsſtille, kunde jeg komme i Møde paa dette Punkt.

Jeg ſkal ikke kunne ſige, hvorledes Reſultatet af Afſtemningen vil blive; men naar jeg her i Dag ſkal udtale mig om de to Indſtillinger, ſom foreligge, har jeg i dette Ting let ved at anbefale den Indſtilling, ſom foreligger fra Flertallet, efter at have overvundet de Betænkeliigheder, jeg fra Begyndelſen af har haft. Jeg tvivler ikke om, at denne Flertallets Indſtilling vil ikke alene blive vedtagen her i dette Ting med en fuldstændig overvældende Majoritet, men heller ikke om, at Flertallets Indſtilling vil blive vedtagen i de enkelte Partier med Majoritet, og ſærlig at Flertallets Indſtilling ogſaa i det Parti, fra hvilket jeg ſelv er udgaaet, vil have Flertallet for ſig. Under diſſe Omſtændigheder er det jo lettere at tilraade dets Vedtagelſe. Man holder altid af at kunne anbefale det, ſom man er vis paa, vil blive modtaget med Tilfredsſhed af det Ting, hvori man taler. Men jeg er vis paa, at det er ikke alene i dette Ting, Flertallets forſlaget vil blive modtaget med Tilfredsſhed, og det er ikke alene i de Partier, ſom repræſenteres i dette Ting, men det er i det hele taget i Folket. Jeg er fuldstændig vis paa, at i alle Partier vil der være Flertal for at vedtage Flertallets Indſtilling, ſaaledes ſom den foreligger. Hvad Reſultatet af Af-